

1

Den předtím v sedm ráno v Atlantic Cottage na ostrově Combe vykročila Emily Holcombeová ze sprchy, ovázala si kolem pasu ručník a začala si vtírat hydratační krém do paží a krku. To se stalo její každodenní rutinou za posledních pět let od jejích pětasedmdesátých narozenin, ale nedělala si žádné naděje, že by to mohlo víc než dočasně zmírnit pustošivé stopy stárí, a bylo jí to celkem jedno. V mládí a středním věku se o svůj vzhled valně nestarala a občas si říkala, zda podstupovat tyto zdlouhavé rituály není nesmyslné a poněkud ponižující, když výsledky nemohou potěšit nikoho jiného než ji samotnou. Ale koho ještě si kdy přála potěšit? Vždycky byla hezká, někteří soudili, že krásná, měla výrazné rysy s vysokými lícními kostmi, velkýma světlehnědýma očima pod rovným obočím, úzký, trochu zahnutý nos a široké, pěkně tvarované rty, které působily ošidně štědrým dojmem. Někteří muži se jí báli, jiné – ty inteligentnější – podněcoval její britký duch a reagovali i na její skrytou sexualitu. Všichni její milenci jí přinesli rozkoš, nikdo jí nezpůsobil bolest, a ta bolest, kterou ona způsobila jim, už byla zapomenuta a teď už ji ani nezatěžovala výčitkami.

Nyní, když všechna vášeň vyhořela, se vrátila zpátky na milovaný ostrov svého dětství, do kamenného domu na okraji útesu, ve kterém hodlala strávit zbytek svého života. Rozhodně neměla v úmyslu dovolit, aby ji kdokoli – a určitě ne Nathan Oliver – o ten dům připravil. Vážila si ho jako spisovatele – byl koneckonců považován za jednoho z největších světových romanopisců – ale nikdy by nepřipustila, že velký talent, dokonce genialita, opravňuje muže k tomu, aby byl sobečtější a nestřídmější, než je obvyklé u většiny příslušníků jeho pohlaví.

Zapnula si hodinky. Když se vrátila do ložnice, Roughtwood už odnesl podnos na ranní čaj, který přinášel každé ráno přesně

v půl sedmé. Ke snídani prostřel v jídelně: domácí müsli a marmeláda, nesolené máslo, káva a teplé mléko. Toast udělá, až ji uslyší vcházet do dveří v kuchyni. Pomyslela na Roughtwooda s uspokojením i s jistým zalíbením. Dobře to pro oba dva rozhodla. Byl to šofér jejího otce, a když Emily jako poslední z rodiny v domě na okraji Exmooru zařizovala podrobnosti stěhování s aukcionářem a vybírala pár věcí, které si chtěla ponechat, požádal, aby s ní mohl promluvit.

„Jelikož se hodláte usídlit na ostrově, madam, chtěl bych vás požádat o místo majordoma.“

Ostrovu Combe rodina a služebnictvo vždycky říkali jen „ostrov“, stejně jako jejich sídlo Combe House na ostrově byl vždycky jen „zámeček“.

Zvedla se a řekla: „Co bych si proboha počala s majordomem, Roughtwoode? Nemáme majordoma od té doby, co umřel můj dědeček, a řidiče nebudu potřebovat. Na ostrově nesmí jezdit auta kromě buginy pro zásobování hostů potravinami, jak dobře víte.“

„Použil jsem slovo majordomus, madam, jako obecný termín. Měl jsem na mysli povinnosti osobního sluhy, ale jsem si vědom, že to slovo by mohlo naznačovat, že sloužím pánovi, takže se mi termín majordomus zdál vhodnější, byť ne zcela výstižný.“

„Moc čtete P. G. Wodehouse, Roughtwoode. Umíte vařit?“

„Můj repertoár je omezený, madam, ale myslím, že by vás výsledky uspokojily.“

„No dobře, stejně tam nebude moc vaření. Večer se podává jídlo v hlavním domě a já si ho patrně objednáám. Ale jak jste zdravý? Upřímně řečeno, nehodlám dělat ošetřovatelku. Nemám trpělivost se svými nemocemi, natož s nemocemi druhých.“

„Nemusel jsem navštívit lékaře dvacet let, madam. A jsem o pětadvacet let mladší než vy, jestli dovolíte.“

„Půjde-li všechno přirozenou cestou, dá se čekat, že vás nepřeziji. Až k tomu dojde, patrně pro vás na ostrově nebude dům. Nechtěla bych, aby z vás byl v šedesáti bezdomovec.“

„To by nebyl problém, madam. Mám dům v Exeteru, který v současnosti zařizuji, aby se dal krátkodobě pronajímat, obvykle pedagogům z univerzity. Chtěl bych se tam uchýlit na penzi. Mám to město moc rád.“

Proč Exeter? zeptala se v duchu. Jaká část Exeteru hrála roli v Roughtwoodově tajemné minulosti? To město nevzbuzuje velkou náklonnost, snad jen u místních patriotů, pomyslela si.

„Tak můžeme ten experiment podniknout. Musím se poradit s ostatními správci. Znamená to, že by mi svěření muselo přidělit dva domky, nejráději blízko sebe. Domnívám se, že nikdo z nás by nechtěl společnou koupelnu.“

„Určitě bych dal přednost samostatnému domku, madam.“

„Pak se podívám, co by šlo zařídit, a můžeme to na měsíc zkusit. Když si nebudeme vyhovovat, můžeme se rozloučit v dobrém.“

To bylo před patnácti lety a dosud byli spolu. Ukázalo se, že Roughtwood je výborný sluha a překvapivě dobrý kuchař. Stále častěji večerela v Atlantic Cottage, ne na záměčku. Bral si dvakrát za rok dovolenou, každý rok přesně deset dní. Neměla tušení, kam jezdí nebo co dělá, ani on jí to nikdy nesvěřil. Vždycky předpokládala, že dlouhodobí obyvatelé ostrova před něčím utíkají, i když, jako v jejím případě, byly položky na jejím seznamu, pro které stálo za to tady žít, dost běžně přijímány nespokojenci její generace: hluk, mobilní telefony, vandalismus, opilí hulváti, politická korektnost, nevykonnost a výpad proti dokonalosti jejím přejmenováním na elitářství. Teď o Roughtwoodovi nevěděla o nic víc, než když řídil auto jejího otce, a tenkrát ho vidala málokdy, hranatou nehybnou tvář, oči napůl skryté pod štítkem šoférské čapky, vlasy neobvykle světlé na muže, přesně zastřižené do půlměsíce na silném krku. Zavedli si rutinu, která jim oběma vyhovovala. Každý večer v pět hodin si společně sedli v jejím domku na každodenní partii scrabble, po níž si dali jednu nebo dvě sklenky červeného vína – jediné tehdy spolu jedli nebo pili společně – a on se pak vrátil do svého domku, aby jí připravil večeři.

Přijali ho jako součást ostrovního života, ale ona cítila, že jeho privilegovaná, nepřiliš přepracovaná existence vyvolává mezi ostatním personálem určité nevyslovené pocity nelibosti. Měl vlastní nepsaný popis práce, ale ani za vzácných krizových okolností nenabídl pomoc. Mysleli si, že je své paní oddaný, protože je poslední z Holcombeů. To se jí nezdalo pravděpodobné a ani by jí to nebylo milé. Ale přiznávala si, že Roughtwoodovi hrozí, že se stane nenahraditelným.

Když vešla do své ložnice se dvěma okny s výhledem na moře i na ostrov, přistoupila k severnímu oknu a otevřela jedno křídlo. Noc byla bouřlivá, ale vítr teď zeslábl do svěžího větříku. Za pozemkem před předním vchodem se země mírně zdvíhala a na hřebeni stála tichá postava, zakořeněná tam pevně jako socha. Nathan Oliver se upřeně díval na její dům. Byl asi sto metrů daleko a ona věděla, že ji musí vidět. Ustoupila od okna, ale stále ho soustředěně pozorovala, stejně jako on ji. Nepohnul se, jeho nehybné tělo bylo v kontrastu s vířícími bílými vlasy, které cuchal divoký vítr. Vypadal by jako proklínající starozákonní prorok, nebýt té zneklidňující nehybnosti. Oči měl upřené na dům se soustředěnou touhou, která, cítila Emily, byla víc než všechny rozumné důvody, jež předložil pro získání jejího domu – že přijíždí na Combe vždycky v doprovodu své dcery Mirandy a svého redaktora Dennise Tremletta a požaduje dva sousedící domky. Atlantic Cottage byl vlastně jediný dvojdoměk na ostrově, takže byl nejvhodnější. Potřeboval také, stejně jako ona, bydlet na tom nebezpečném útesu, aby ve dne v noci slyšel řev příboje, který se v hloubce pod ním tříští o útes? Byl to přece dům, ve kterém se narodil a v němž žil, dokud ve svých šestnácti bez vysvětlení Combe neopustil. Pak zahájil svou osamělou pouť za tím, aby se stal spisovatelem. Byl to ten hlavní důvod? Došel k názoru, že jeho talent bez tohohle místa vyschne? Byl o dvánáct let mladší než Emily, ale co když měl předtuchu, že se jeho dílo a možná i jeho život chýlí ke konci a že najde klid pro svou duši jedině na místě, kde se narodil?

Poprvé se cítila ohrožena silou jeho vůle. A nikdy se od něj neosvobodila. Za posledních sedm let si vypěstoval zvyk jezdit na ostrov každé tři měsíce a zůstat tu po přesně určené dva týdny. I kdyby neuspěl v tom, že ji vystěhuje – a jak by mohl? – jeho opakovaná přítomnost na Combe narušila její klid. Bála se mála věcí kromě iracionality. Byla Oliverova obsese zlověstným symptomem něčeho ještě mnohem znepokojivějšího? Nezačínal šílet? Stála bez hnutí, nechťelo se jí sejít dolů na snídaň, dokud tam stál on. Až po pěti minutách se otočil a odešel za kopec.

2

Nathan Oliver žil v Londýně v zaběhané rutině a ta se téměř neměnila o jeho pravidelných čtvrtletních návštěvách Combe. Na ostrově se on i jeho dcera podrobili všeobecné praxi návštěvníků. Lehký oběd, skládající se většinou z polévky, studených mas a salátu, jim dodával denně v poledne Dan Padgett podle Mirandiných telefonických instrukcí hospodyni, paní Burbridgeové, která je předala kuchařce. Večeřet mohli buď doma, nebo na záměčku, ale Oliver raději jedl v Peregrine Cottage a Miranda vařila.

V pátek dopoledne pracoval čtyři hodiny s Dennisem Tremlettem na redakci svého posledního románu. Dával přednost tomu, že prováděl předběžné korektury na vysázeném tisku podle rukopisu, což byla výstřednost, která byla pro jeho vydavatele poněkud nepříjemná, ale přijali ji. Prováděl rozsáhlé úpravy, dokonce měnil zápletku, psal na zadní strany tiskových stránek svým drobným stojatým písmem, pak předal stránky Tremlettovi, aby je čitelněji přepsal do dalšího výtisku. V jednu hodinu práci přerušili kvůli obědu, ve dvě bylo jednoduché jídlo snědeno, Miranda umyla nádobí a položila kontejnery na polici vedle vchodu, aby si je tam mohli vyzvednout. Tremlett odcházel dřív

a jedl ve společné jídelně s personálem. Oliver obvykle odpoledne do půl třetí spal, pak ho Miranda probudila na odpolední čaj. Dnes se rozhodl vzdát svého odpočinku a odešel do přístavu, aby tam počkal na Jaga, lodníka, až přiveze loď. Chtěl se ujistit, zda krevní vzorek, který mu den předtím odebrala Joanna Staveleyová, bezpečně doputoval na patologii nemocnice.

V půl třetí Miranda zmizela s dalekohledem zavěšeným na krku. Prohlásila, že jde pozorovat ptáky na severozápadní pobřeží. Krátce potom Oliver pečlivě uložil oba výtisky s korekturami do zásuvky psacího stolu, nechal dům odemčený a vydal se podél okraje útesu k příkré kamenité stezce, která vedla k přístavu. Miranda musela jít rychle – když zapátral v okolních křovinách, nikde po ní nebylo ani stopy.

Bylo mu třicet čtyři, když se oženil, a rozhodnutí nepramenilo ani tak ze sexuálních či psychologických pohnutek, ale z přesvědčení, že je něco poněkud podezřelého na heterosexuálově, který zůstane svobodný – buď je to výstředník, nebo, což je ostudnější, není schopen upoutat vhodnou partnerku. V tom směru nečekal velké potíže, ale byl připravený zvolit si vlastní čas. Byl koneckonců dobrá partie; ani ho nenapadlo, že by měl utrpět potupu odmítnutí. Ta akce, podniknutá bez nadšení, měla nečekaně rychlý a přímý průběh. Za pouhé dva měsíce společných večerí a občasných noclehů v diskrétním venkovském hotýlku dospěl k přesvědčení, že Sydney Bellingerová bude ta pravá, a ona tento názor očividně sdílela. Získala už renomé jako významná politická novinářka. Zmatek, který občas vznikl díky jejímu dvojznačnému křestnímu jménu, byl i výhodou. A pokud za svůj divadelně pěkný vzhled vděčila spíš penězům, odbornému líčení a bezvadnému vkusu v oblékání než přírodě, on nic víc nežádal, a rozhodně ne romantickou lásku. Ačkoli měl svůj sexuální apetit natolik pod kontrolou, že se jím nenechal ovládat, jejich společné noci mu dávaly tolik rozkoše, kolik jí od ženy očekával. Krok určovala ona, on se přizpůsoboval. Předpokládal, že ona vidí v jejich manželství stejnou

výhodu, a připadalo mu to rozumné. Nejúspěšnější manželství byla vždy založena na pocitu obou partnerů, že se zařídili celkem dobře.

Mohlo trvat dodnes, i když on na stálost nikdy nespolehal, kdyby se nenarodila Miranda. Tady přijal nejvyšší odpovědnost. Ve třiceti šesti letech v sobě poprvé objevil iracionální touhu: přání mít syna, nebo aspoň dítě, jehož příchod by pro přesvědčeného ateistu znamenal naději na zástupnou nesmrtelnost. Rodičovství bylo přece jednou z absolutních hodnot lidské existence. Jeho narození bylo mimo jeho kontrolu, smrt byla nevyhnutelná a bude patrně stejně nepříjemná jako narození, sex víceméně dostal pod kontrolu. Zbývalo rodičovství. Nezapojit se do této univerzální daně lidského optimismu pro spisovatele znamenalo mít mezeru ve zkušenostech, jež by mohla omezit možnosti jeho talentu. Porod však dopadl katastrofálně. Přesto, že probíhal v drahém sanatoriu, byl dlouhý a špatně vedený. Konečná fáze, při níž dítě šlo napřed koncem pánevním, byla pro Sydney hrůzně bolestivá a anestezie méně účinná, než doufala. Hluboká něha, která v něm slabě zajiskřila při prvním pohledu na dcerčinu šlemovitou a zkrvavenou nahotu, rychle zmizela. Pochyboval, že Sydney pocítí alespoň tohle. Fakt, že dítě jí bylo odebráno a okamžitě přemístěno na jednotku intenzivní péče, tomu možná příliš nepomohl.

„Nechtěla by sis dítě pochovat?“ zeptal se jí, když přišel na návštěvu.

Sydney divoce zavrtěla hlavou na polštářích. „Proboha, nech mě odpočívat! Nepředpokládám, že by se chtěla muchlovat, jestli jí je tak mizerně jako mně.“

„Jak ji chceš pojmenovat?“ O tom předtím nemluvili.

„Myslím že Miranda. Je to zázrak, že přežila. Ksaku, je to zázrak, že jsem přežila já, a ta kletba je namístě. Prosím tě, přijď zítra, teď musím spát. A řekni jim, že nechci žádné návštěvy. Jestli pomýšlíš na rodinné album – žena sedící na posteli, dmoucí se mateřským triumfem a držící reprezentativní

děcko, zapomeň na to. A říkám ti hned, že s touhle řezničinou jsem skončila.“

Sydney byla povětšinou nepřítomná matka. Když byla doma v Chelsea s dítětem, byla láskyplnější, než by čekal, ale častěji pobývala v zahraničí. Teď měl peníze, takže jejich dva příjmy stály na chůvu, hospodyni i služku. Otcova pracovna až pod střechou domu byla pro dcerku zakázané území, ovšem když se odtamtud vynořil, chodila za ním jako pejsek, v určité vzdálenosti a většinou mlčky, očividně spokojená. Ale to nemohlo vydržet.

Když byly Mirandě čtyři, Sydney na jedné z návštěv doma prohlásila: „Takhle nemůžeme pokračovat. Potřebuje společnost jiných dětí. Jsou školy, kde přijímají už tříleté. Řeknu Judith, ať nějakou sežene.“

Judith byla její osobní asistentka, žena zázračně výkonná. Ukázalo se, že v téhle věci je nejen výkonná, ale i překvapivě citlivá. Napsala si o brožury, vykonala návštěvy, sehnala informace a doporučení. Nakonec se jí podařilo dát dohromady oba manžele a přednést jim svou zprávu. „Nejlíp se jeví High Trees u Chichesteru. Je to příjemný dům s velkou zahradou a nedaleko od moře. Děti vypadaly spokojeně, když jsem tam byla, a také jsem navštívila kuchyň a pak si dala jídlo s mladšími dětmi v části, které říkají školka. Mnoho z dětí má rodiče, kteří slouží v zahraničí, a ředitelka očividně dbá o zdraví a všeobecnou spokojenost stejně jako o školní znalosti. Nevadilo by, že Miranda nevykazuje žádné známky studijního nadání, jak jste říkali. Myslím, že tam bude šťastná. Mohu vám zařídit návštěvu, kdybyste se chtěli sejít s ředitelkou a nechat si ukázat školu.“

Potom Sydney navrhla: „Mohla bych příští středu odpoledne a ty bys měl jet také. Nevypadalo by to dobře, kdyby si ti lidé říkali, že jsme ji strčili do školy a jen jednoho rodiče zajímá, kam vlastně jde.“

Tak jeli společně a byli si tak vzdáleni, tak cizí, jako dva oficiální školní inspektoři. Sydney hrála starostlivou matku dokonale. Její analýza dceřiných požadavků a jejich nadějí, které

v dceru vkládali, byla velmi působivá. Nathan se nemohl dočkat, až se vrátí do své pracovny a napíše to. Děti však skutečně vypadaly neskonale šťastně, takže tam Mirandu poslali už za týden. Žáci ve škole zůstávali ve školním roce i o prázdninách a vypadalo to, že Mirandě se po High Trees stýská, když musela zůstat na část prázdnin doma. Po High Trees přišla internátní škola, která nabízela přiměřené vzdělání s jakousi mateřskou péčí, kterou Sydney považovala za důležitou. Prospěch neměla Miranda valný, ale Oliver usoudil, že stejně nemá na Cheltenhamskou dívčí kolej nebo St. Paul's.

Bylo jí šestnáct, když se on a Sydney rozvedli. Byl překvapen, s jakou vášní mu Sydney naservírovala jeho nedostatky.

„Jsi děsný člověk, sobecký, hrubý, k pláči. Copak si opravdu neuvědomuješ, jak moc vysáváš život druhých lidí, jak je využíváš? Proč jsi chtěl být u toho, když se Miranda narodila? Krev a bolest zřejmě nebudou tvá parketa. Kvůli mně jsi tam nebyl. Jestli jsi ke mně něco cítil, byl to fyzický odpor. Myslel sis, že bys někdy mohl chtít napsat něco o porodu, a taky jsi o porodu napsal. Musel jsi tam být, vid'? Ty musíš poslouchat, sledovat, pozorovat. Jen když máš ty fyzické podrobnosti, můžeš vyprodukovat všechen ten psychologický vhled, celou tu humanitu. Co napsal recenzent v posledním *Guardianu*? Dostáváme se co nejbližší, jak to jen jde, k modernímu Henrymu Jamesovi! A samozřejmě máš slova, že? To ti musím nechat. No, a já mám svoje slova. Nepotřebuju tvůj talent, tvou reputaci, tvoje peníze ani tvůj občasný zájem v posteli. Můžeme ale mít civilizovaný rozvod. Nestojím o to, abychom rozhlásili neúspěch. Bude se ti hodit, jestli mi vyjde to zaměstnání ve Washingtonu. Tam budu vázaná další tři roky.“

„A co Miranda?“ zeptal se. „Vypadá to, že dychtí po tom, aby opustila školu.“

„To říkáš ty. Se mnou to děvče sotva promluví. Snad ještě když byla malá, ale teď vůbec ne. Bůh ví, co s ní uděláš. Pokud já můžu soudit, nezajímá ji nic.“